

Néprajz mesterképzési szak

Kód: NEPTALM1

Az írásos tanterv utolsó frissítésének ideje: 2009. 11. 26. 9:56:42

Az ezen időpont előtti utolsó tantervmódosítás ideje: 2009. 10. 19. 7:54:39

A végzettség megnevezése: "okleveles néprajz mesterszakos bölcsész"

Tagozat: Levelező. Képzési szint: MA/MSc

Összesen: 120 kredit. Félévek száma: 4. Tantermi órák száma: . Gyakorlati képzés: %.

Leírás:

1. A mesterképzési szak megnevezése: néprajz

2. A mesterképzési szakon szereszhető képzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mesterfokozat (magiszter, master; rövidítve: MA)
- szakképzettség: okleveles néprajz mesterszakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: MA in European Ethnology and Folkloristics

választható szakirányok: európai etnológia, kulturális antropológia (European Ethnology, Cultural Anthropology)

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: néprajz alapképzési szak.

4.2. A 11. pontban meghatározott feltételekkel vehetők figyelembe továbbá azok az alap- vagy mesterfokozatot adó alapképzési, egységes, osztatlan vagy mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai vagy egyetemi szintű alapképzési szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditáviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit

7. A mesterképzési szak képzés célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik megszerzett néprajzi, folklorisztikai és kulturális antropológiai ismereteik

birtokában képesek a saját és mások kultúrájának elemzésére és értelmezésére. Jártasak a kultúrakutatásban és ismerik a

kultúra működési törvényszerűségeit a múltban és a jelenben. Elmélyült ismeretekkel rendelkeznek a néprajz valamely

szűkebb, speciális területén. Megfelelő ismeretekkel rendelkeznek tanulmányaik doktori képzés keretében történő folytatásához.

a) A mesterképzési szakon végzettek ismerik:

- a népi és nemzeti kultúra összefüggéseit,

- az európai és az Európán kívüli népek kultúráját,
- a modern filológia módszereit,
- a társtudományok és a szaktudomány (folklorisztika, néprajz, kulturális antropológia) tudománytörténetét és problémátörténetét Magyarországon, Európában és Európán kívül,
- az etnikai/nemzetiségi/kisebbségi kérdések történeti és jelen vonatkozásait Európában és a nagyvilágban,
- a kulturgeográfiai ismeretanyagot (annak táji, ökológiai, gazdálkodási tényezők néprajzi vonatkozásait),
- a szövegfilológia megfelelő ismeretanyagát,
- a hazai nemzetiségek hagyományos kultúráját a múltban és a jelenben,
- a művelődéspolitikához szükséges népismeret hazai és nemzetközi vonatkozásait,
- az adatkezelés, -feldolgozás, archiválás módszereit,
- vallástudomány, néphit, népi vallásosság, vallási néprajz megfelelő ismeretanyagát.

b) A mesterképzési szakon végzettek alkalmasak:

- a szaktudomány önálló művelésére, szakmai-módszertani továbbfejlesztésére, reflexív társadalomtudományi kutatómunka végzésére,
- a néprajz hazai és nemzetközi kortárs irányzataihoz kapcsolódó elméleti-módszertani elvek, gyakorlat alkalmazására,
- néprajzi terepmunka végzésére,
- múzeumi források kezelésére és értelmezésére,
- muzeológiai tevékenység végzésére,
- a kulturális örökség feltárására, megőrzésére és védelmére a néprajz területén annak eszközeivel,
- néprajzi ismeretek oktatására,
- a közművelődési tevékenységek végzésére,
- történeti források kezelésére.

c) A szakképzettség gyakorlásához szükséges személyes adottságok és készségek, kompetenciák:

- tájékozódási készség az összehasonlító kutatások különböző területein,
- készség és jártasság a tudományos kutatás általános módszertanában és a folklorisztikai/néprajzi/kulturális antropológiai szakmódszertanban,
- jártasság a múzeumok, archívumok anyagának felhasználását illetően,
- gyakorlati jártasság a kép- és hangfelvétel, digitalizálás, számítógépes kutatás, adatbázis építése területén,
- mások kultúrájával szembeni tolerancia,
- jó együttműködési készség.

Módszer:

Szakfelelős: Dr. Nagy Zoltán

Tanszékvezető egyetemi docens

9. A képzéshez kapcsolt szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat múzeumi gyakorlatból és terepmunkából áll, amelynek kreditértéke 20 kredit.

10. Idegennyelv-ismeretkövetelményei:

A mesterfokozat megszerzéséhez egy államilag elismert felsőfokú C típusú, illetve azzal egyenértékű nyelvvizsga, vagy egy,

az alapközpont megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további nyelvből államilag elismert középfokú C típusú nyelvvizsga megszerzése szükséges.

11. A mesterképzésbe való felvétel feltételei:

A kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek – felsőoktatási törvényben meghatározott – összevetése alapján a hallgatónak elismerhető legyen legalább 50 kredit a korábbi tanulmányai szerint a folklorisztika, anyagi kultúra, társadalomnéprajz, kulturális antropológia, vallástudomány, művelődéstörténet ismeretköreiből.

Értékelés:

Az ismeretek ellenőrzésének rendszere:

Az ismeretek ellenőrzése a kurzusok jellegétől függ:

- előadások esetén kollokvium (szóbeli és/vagy írásbeli);
- gyakorlatok (szemináriumok) esetén folyamatos szóbeli ellenőrzés, zárthelyi vagy szemináriumi dolgozat (esszé, kiselőadás);
- szakdolgozat
- záróvizsga

ZÁRÓVIZSGA:

A záróvizsga célja, hogy a jelölt bemutassa a szakon szerzett ismereteit, valamint hogy bizonyítsa, képes az elsajátított ismeretek szintetizálására, a tudományos munkához szükséges kezdeti lépések megtételére, valamint a tudományos szakpróza nyelvén való értekezésben megkívánt módszertani és stílári eljárások alkalmazására

A záróvizsga tartalmának, szerkezetének bemutatása:

A záróvizsgára bocsátás feltételei:

- Abszolutórium megszerzése.
- A konzulens és egy opponens által bíralt és elfogadott (min. 100 000 n terjedelmű) diplomamunka a választott speciális program témájában.
- A szakdolgozat benyújtását megelőző nyilvános szakmai vita, melynek minősítése határozza meg a szakdolgozati szeminárium osztályzatát.

A záróvizsga részei:

- A diplomamunka megvédése bizottság előtt.
- Komplex szóbeli záróvizsga, ahol a hallgató számot ad arról, hogy a képzési célokban meghatározott ismereteket és készségeket birtokolja, képes azokat összefüggéseiben kezelni és alkalmazni. A komplex záróvizsga két részből tevődik össze: az egyik rész a differenciált szakmai anyag ismereteiből áll, a másik rész az elméleti alapozó képzés és a szakmai törzsanyag ismereteit valamint a kutatómódszertani ismereteket öleli fel.

A záróvizsga eredménye:

A konzulens és az opponens a diplomamunkát 1-100 ponttal értékeli. A diplomamunka

megvédését a záróvizsga-bizottság 1-100 ponttal értékeli. A komplex szóbeli vizsga mindkét részét 1-100 ponttal értékeli a záróvizsga-bizottság. A hallgató így összesen 500 pontot érhet el a záróvizsgán. Az értékelés a következő arányok szerint történik:

- 0-250 pont (0-50%): elégtelen (1)
- 251-310 pont (51-62%): elégséges (2)
- 311-375 pont (63-75%): közepes (3)
- 376-440 pont (76-88%): jó (4)
- 441-500 pont (89-100%): jeles (5)

Az MA-oklevél minősítését a záróvizsga eredménye adja.

Kitüntetéses oklevelet az a hallgató kaphat, akinek a záróvizsga eredménye és annak valamennyi részjegye 5(jeles), tanulmányai során 4(jó) érdemjegynél rosszabb osztályzata nem volt.

A komplex záróvizsga témakörei:

1. A kulturális antropológia legfőbb elméletei és iskolái, a legfontosabb kulturális antropológiai tendenciák.
2. A kulturális antropológia tárgya, szemlélete, módszertana és az antropológiai írásmű – mindezek változása a kulturális antropológia kezdeteitől a kortárs antropológiáig.
3. A vallásantropológia, a vallási néprajz és a vallásszociológia kutatási paradigmái, fogalomhasználata, főbb iskolák, irányzatok.
4. A rítuskutatás paradigmái, a vallási és szekuláris rítusok, ünnepek, társadalmi megmozdulások elméleti megközelítései.
5. A társadalom antropológiai kutatásának története, a legfőbb elméletek, iskolák, személyiségek és módszerek.
6. A társadalom antropológiai kutatásának tematikus tendenciái, témák és problémák a klasszikus és a jelenkori antropológiai kutatásokban.
7. A gazdasági antropológia története, legfontosabb iskolái és kutatóinak munkássága.
8. A gazdasági antropológiai kutatások tematikája, legfőbb kutatási kérdései, alapvető fogalmi és a gazdasági rendszerek vizsgálatának szempontjai.
9. A magyar társadalom rétegződésének magyarázatai, különös tekintettel a parasztság változó fogalmára, az agrárgazdálkodás szerepe a magyar gazdaságban és társadalomszerveződésben.
10. Az etnicitás kutatási paradigmái, fogalomkészlete, főbb iskolák, irányzatok.
11. A Kárpát-medence nemzeti és etnikai kisebbségeinek elméleti megközelítései, a kisebbségek tipológiája és kutatástörténete.
12. A nemzeti kultúra kialakulásának főbb elméleti magyarázatai, a nacionalizmus elméleti magyarázatai.
13. A szubkulturálokutatás elméletei, fogalomkészlete, főbb iskolák, irányzatok.
14. A posztkoloniális és posztszovjet szocio-kulturális folyamatok bemutatása és értelmezése.
15. Az orientalizmus, a multikulturalizmus és a globalizáció/lokalizáció/globalizáció fogalmak értelmezése és főbb kutatási paradigmái.
16. A fogyasztói társadalom-elméletek kutatási paradigmái, a globalizációs elméletek jelentősége a társadalomrétegződés-, a migráció- és az életmód-kutatásokban.
17. A Kárpát-medence történeti-regionális tagolódásának kutatástörténete, főbb

megközelítései, a regionalitás és lokalitás fogalmi magyarázatai.

18. A lokális kultúra értelmezési lehetőségei, a lokális kultúrák vizsgálatának szempontjai.

19. A tárgykultúra vizsgálatának főbb kutatási paradigmái. A néprajzi muzeológia története és a muzeológia elméleti megközelítései.

20. Az életmód fogalma és kutatásának története a magyar néprajztudományban. A mentalitás fogalma és kutatásának története a magyar néprajztudományban és történeti antropológiában.

Képzési program gazdatanszéke: Néprajz-Kulturális Antropológia Tanszék

A képzési programért felelős tanszékek:

Néprajz-Kulturális Antropológia Tanszék

A képzés felépítése:

Ez a képzési program egy darab teljesítési útvonalból (ösvényből) áll. A szakirányválasztást alárendelt (behívott) képzési programok biztosítják, amelyekből kötelező választani. Az alárendelt képzési programokban gyűjtött kreditek beleszámítanak ebbe a tantervbe a megfelelő mérföldköveknél.

Ebben a képzési programban szerepel (egy vagy több) alárendelt (behívott) képzési program, kötelezően, kötelezően választandóan vagy kreditgyűjtésre szolgálóan valamely mérföldkőhöz rendelve. Az ilyen képzési programok tantervi struktúráját a rövidítésükre klikkelve, külön ablakban lehet megtekinteni. A behívott képzési programokba az adott képzést kiválasztva kell kurzust felvenni, vagyis nem ezen, a tartalmazó képzésen keresztül!

[Ugrás a modulokhoz](#)

A képzés ösvényei:

[Néprajz mesterképzési szak](#)

Ösvény megnevezése: Néprajz mesterképzési szak

Az ösvényben teljesítendő kredit: 120 kr.

Az ösvényben minden mér földkő teljesítése kötelező!

Az ösvény mér földkövei:

MK-1 Szakmai törzsanyag

- A mér földkőben gyűjtendő összesen: 20 kredit
- Kötelezően teljesítendő tárgy(ak): [NPML01](#) (5kr), [NPML02](#) (5kr), [NPML03](#) (5kr), [NPML04](#) (5kr)

MK-2 Közgyűjteményi gyakorlat

- A mér földkőben gyűjtendő összesen: 10 kredit
- Kötelezően teljesítendő tárgy(ak): [NPML05](#) (10kr)

MK-3 Terepgyakorlat

- A mérföldkőben gyűjtendő összesen: 10 kredit
- Kötelezően teljesítendő tárgy(ak): [NPML06](#) (10kr)

MK-4 Szakdolgozat

- A mérföldkőben gyűjtendő összesen: 20 kredit
- Kötelezően teljesítendő tárgy(ak): [NPML07](#) (20kr)

MK-5 Szakirány

- A mérföldkőben gyűjtendő összesen: 60 kredit
- Ezen kötelezően választandó behívott képzési program(ok)ból teljesíteni kell 1 darabot: [EETSALM1](#) (60kr), [KATSALM1](#) (60kr)

A képzés moduljai:

[Ugrás az ösvényekhez](#)

[NPML](#), Néprajz mesterképzési szak (L) modul

[Ugrás az ösvényekhez](#)

Képzési programhoz kapcsolt tárgyak modulonként:

[\[Vissza\]](#)

NPML Néprajz mesterképzési szak (L) modul

NPML01 Magyar és összehasonlító folklorisztika

A tantárgyat kötelező teljesíteni.

A tantárgy mérföldköve: MK-1. A mérföldkő a következő ösvényekhez tartozik:

[Néprajz mesterképzési szak](#)

Felelős tanszék: Néprajz-Kulturális Antropológia Tanszék

Felelős oktató: Nagy Ilona dr.

A tantárgy teljesítési feltételei:

- A tantárgyban gyűjtendő összesen: 5kr
- Kötelezően teljesítendő tárgyelem(ek): NPML0101 (5kr)

Tárgyeleme(i):

NPML0101 Magyar és összehasonlító folklorisztika

A tárgyelem teljesítésével megszerezhető kredit: 5kr

Kezelő tanszék: Néprajz-Kulturális Antropológia Tanszék

A tárgyelem teljesítésének feltétele: 5 kredit összegyűjtése.

A meghirdetett kurzusokra vonatkozó adatok:

- Várható kurzustípus: Előadás és szeminárium

- Várható teljesítési mód: (BTK) K és / vagy Gy
- Várható óraszám: szemeszterenként 20 óra
- A kurzusmeghirdetés várható ideje: minden őszi félévben
- A tárgyelem kurzusait elsősorban a következő hallgatóknak ajánljuk: 1. szemesztereseik

Leírás:

Tantárgy leírása:

A tantárgy célja az alapszakon megszerzett tudománytörténeti, elméleti és módszertani ismeretek ismétlése, összegzése és elmélyítése, valamint a más szakok felől érkezők felzárkóztatása. A tantárgy különös hangsúlyt fektet a modern folklorisztikai elméletek és módszerek alapos elsajátítására, amelyek ismerete elméleti és módszertani alapot ad a későbbi – nem csak folklorisztikai tárgyú – tantárgycsoportok teljesítéséhez, valamint az ott felmerülő kutatási problémák megoldásához. Kiemelt témák: elbeszélő gyakorlat, emlékezet, élettörténet, önéletrajz, a beszéd etnográfiaja, a szokáskutatás, a népi vallásosság és a néphit kutatástörténeti és elméleti problémái, folklorizmus.

A tantárgy elvégzésével a hallgatók beható szakirodalmi ismereteket szereznek, megtanulják az olvasottakat kritikailag feldolgozni és alkalmazni, valamint képesek lesznek folklór jelenségeket önállóan elemezni és értelmezni.

Módszer: Az alapszakon megszerzett ismeretekre építő előadások, nagy hallgatói aktivitást és önálló munkát igénylő olvasó-szemináriumok, gyakorlati elemzések.

Kötelező olvasmányok:

Pócs Éva. (Szerk.) Rítus és ünnep az ezredfordulón. Tudományos konferencia Marcaliban, 2002. május 13–15. Budapest (L'Harmattan – PTE Néprajz Tanszék), 2004. (= Studia Ethnologia Hungarica VI.)

Verebélyi Kincső. Szokásvilág. Debrecen (DTE Néprajz Tanszék), 2005.

Voigt Vilmos (Szerk.) A magyar folklór. Budapest (Osiris), 1998.

Ajánlott olvasmányok:

Jakab A. – Keszeg A. – Keszeg V. (Szerk.) Emberek, életpályák, élettörténetek. Kolozsvár (BBTE Magyar Néprajz és Antropológia Tanszék – KJNT), 2007. (= Kriza Könyvek, 30.)

Hymes, Dell. A nyelv és a társadalmi élet kölcsönhatásának vizsgálata. In Pléh Csaba – Síklaki István – Trestyéni Tamás (Szerk.) Nyelv – kommunikáció – cselekvés. Budapest (Osiris), 2001. 458-496.

Tüskés Gábor. A népi vallásosság kutatása Európában. Ethn. XCVII. 1986:1. 75-113.

NPML02 Az anyagi kultúra kutatása

A tantárgyat kötelező teljesíteni.

A tantárgy mérföldköve: MK-1. A mérföldköv a következő ösvényekhez tartozik:

[Néprajz mesterképzési szak](#)

Felelős tanszék: Néprajz-Kulturális Antropológia Tanszék

Felelős oktató: Andrásfalvy Bertalan

A tantárgy teljesítési feltételei:

- A tantárgyban gyűjtendő összesen: 5kr
- Kötelezően teljesítendő tárgyelem(ek): NPML0201 (5kr)

Tárgyeleme(i):

NPML0201 Az anyagi kultúra kutatása

A tárgyelem teljesítésével megszerezhető kredit: 5kr

Kezelő tanszék: Néprajz-Kulturális Antropológia Tanszék

A tárgyelem teljesítésének feltétele: 5 kredit összegyűjtése.

A meghirdetett kurzusokra vonatkozó adatok:

- Várható kurzustípus: Előadás és szeminárium
- Várható teljesítési mód: (BTK) K és / vagy Gy
- Várható óraszám: szemeszterenként 20 óra
- A kurzusmeghirdetés várható ideje: minden őszi félévben
- A tárgyelem kurzusait elsősorban a következő hallgatóknak ajánljuk: 1. szemesztereseik

Leírás:

Tantárgy leírása:

A tantárgy épít az alapképzésben megszerzett tudománytörténeti és tudományelméleti ismeretekre, azonban hangsúlyt fektet arra is, hogy a különböző alapképzésből jövők ismereteit rendezze, egységesítse; segít elhelyezni az anyagi kultúra-kutatásokat az általában vett társadalomtudományi értelmezési keretekben. Különös hangsúlyt fektet a tárgykultúra és az életmód – történeti és jelenkori – összefüggéseinek ismertetésére.

A tantárgy elvégzése képessé teszi a hallgatót arra, hogy archivális, muzeológiai vagy terepmunkán alapuló forrásfeltárást végezzen, a forrásokat kritikai reflexióval dolgozza fel és értelmezze. A tantárgy elvégzése képessé teszi a hallgatót, hogy a társadalomtudományi kutatási és szakirodalmi korpuszban eligazodjon, arra kritikai módon reflektáljon, és önálló tudományos kérdést megfogalmazzon, annak megoldási stratégiái között válasszon.

Kötelező olvasmányok:

Fejős Zoltán. Útmutató néprajzi gyűjtemények értelmezésére. In Fejős Zoltán (Szerk.) A Néprajzi Múzeum Gyűjteményei. Budapest, 1998.

Kaschuba, Wolfgang. Bevezetés az európai etnológiába. Debrecen (Csokonai), 2004.

Paládi-Kovács Attila (Főszerk.) Magyar Néprajz nyolc kötetben. Gazdálkodás. Vol. III. Budapest (Akadémiai), 2001.

Ajánlott olvasmányok:

Sárkány Mihály – Somlai Péter. A haladástól a kontingenciáig. In Somlai Péter (Szerk.) Az evolúció elmélete és metaforái a társadalomtudományokban. 11-53. Budapest (Napvilág), 2004.

Fejős Zoltán. Tárgyfordítások. Néprajzi múzeumi tanulmányok. Budapest (Gondolat), 2003.

NPML03 Társadalomnéprajz

A tantárgyat kötelező teljesíteni.

A tantárgy mérföldköve: MK-1. A mérföldkö a következő ösvényekhez tartozik:

[Néprajz mesterképzési szak](#)

Felelős tanszék: Néprajz-Kulturális Antropológia Tanszék

Felelős oktató: Farkas Judit dr.

A tantárgy teljesítési feltételei:

- A tantárgyban gyűjtendő összesen: 5kr
- Kötelezően teljesítendő tárgyelem(ek): NPML0301 (5kr)

Tárgyeleme(i):

NPML0301 Társadalomnéprajz

A tárgyelem teljesítésével megszerezhető kredit: 5kr

Kezelő tanszék: Néprajz-Kulturális Antropológia Tanszék

A tárgyelem teljesítésének feltétele: 5 kredit összegyűjtése.

A meghirdetett kurzusokra vonatkozó adatok:

- Várható kurzustípus: Előadás és szeminárium
- Várható teljesítési mód: (BTK) K és / vagy Gy
- Várható óraszám: szemeszterenként 20 óra
- A kurzusmeghirdetés várható ideje: minden őszi félévben
- A tárgyelem kurzusait elsősorban a következő hallgatóknak ajánljuk: 1. szemesztereseik

Leírás:

Tantárgy leírása:

A tantárgy épít az alapképzésben megszerezhető társadalomtörténeti és társadalomelméleti ismeretekre, célja hogy rendezze, rendszerezze és egységesítse ezeket; célzottan elmélyíti az európai társadalomtörténeti és a jelentős történeti és néprajzi tudományos irányzatokban való jártasságot (Annales-iskola, történeti néprajz, történeti antropológia), de hangsúlyt fektet a modernkori, jellegzetesen magyar társadalomelméleti folyamatok áttekintésére is (polgárosodás, paraszti polgárosodás... stb.) A tantárgy hangsúlyt fektet a társadalom szerveződési formáinak és tendenciáinak ismeretére (rokonsági csoportok, rokonsági terminológia, családtípusok), a lokális elvű csoportok (törzs, falu, város, mezőváros); egyéb szolidáris csoportok (céhek, egyesületek, vallásos társulatok), vallási közösségek formálódásának szabályszerűségeire, megismerteti a hallgatókat az identitás-kutatásokkal (nemzeti-, etnikai- vallási identitáskutatások), az akkulturáció- és az enkulturáció kérdéseivel, a globalizáció és a multikulturalizmus társadalmi hatásával, az alternatív társadalmi mozgalmakkal.

A tantárgy elvégzése alkalmassá teszi a hallgatót, hogy a néprajz / európai etnológia módszertani eszközeivel egyes közösségek kialakulását, struktúráját, újratermelődését vagy felbomlását feltárja, vizsgálja és elemezze. A tantárgy elvégzése hozzásegíti a hallgatót, hogy a társadalom rétegződése, szerveződése – történeti vagy jelenkori – témájában tudományos kutatást kezdeményezzen és végezzen.

Kötelező olvasmányok:

Paládi-Kovács Attila. (Főszerk.) Magyar Néprajz nyolc kötetben. Társadalom. Vol. VIII. Budapest (Akadémiai), 2000.

Sárkány Mihály. Gazdaság és kultúra: A parasztság mint kutatási dilemma. In Hofer Tamás (Szerk.) Történeti antropológia. Budapest, 1984. 87-96.

Wolf, Eric R. Parasztk. In Service, E. R. – Sahlins, M. D. – Wolf, E. R.:

Vadászok, törzsek, parasztk. Budapest, (Kossuth), 1973.

Ajánlott olvasmányok:

Csíte András. Polgárosodás-elméletek és polgárosodás-viták. Szociológiai Szemle, 1997:3. szám, Budapest, 1997. (elérhető:

<http://www.mtapti.hu/mszt/19973/csite.htm>)

Faragó Tamás (Vál., szerk.) Magyarország társadalomtörténete a 18-19. században,

- 1-2. Budapest (Dico - Új Mandátum), 2004.
Kovács Éva (Szerk.) Közösségtanulmány. Módszertani jegyzet. Budapest, 2007. (= Regio könyvek)
Szabó Máté. Az új társadalmi mozgalmak – a társadalmi mozgalmak új típusai. In Szabó Máté (Szerk.) Politikai ökológia. Szemelvények a nyugatalternatív mozgalmak elméletéről és politikájáról. Budapest (ELTE BTK), 1989. 149-173.

NPML04 Kulturális antropológia

A tantárgyat kötelező teljesíteni.

A tantárgy mérföldköve: MK-1. A mérföldkő a következő ösvényekhez tartozik:

[Néprajz mesterképzési szak](#)

Felelős tanszék: Néprajz-Kulturális Antropológia Tanszék

Felelős oktató: Vargyas Gábor Dr.

A tantárgy teljesítési feltételei:

- A tantárgyban gyűjtendő összesen: 5kr
- Kötelezően teljesítendő tárgyelem(ek): NPML0401 (5kr)

Tárgyeleme(i):

NPML0401 Kulturális antropológia

A tárgyelem teljesítésével megszerezhető kredit: 5kr

Kezelő tanszék: Néprajz-Kulturális Antropológia Tanszék

A tárgyelem teljesítésének feltétele: 5 kredit összegyűjtése.

A meghirdetett kurzusokra vonatkozó adatok:

- Várható kurzustípus: Előadás és szeminárium
- Várható teljesítési mód: (BTK) K és / vagy Gy
- Várható óraszám: szemeszterenként 20 óra
- A kurzusmeghirdetés várható ideje: minden őszi félévben
- A tárgyelem kurzusait elsősorban a következő hallgatóknak ajánljuk: 1. szemesztereseik

Leírás:

Tantárgy leírása:

Tartalom: A tantárgy célja, hogy a hallgatók alapszakon megszerzett tudománytörténeti és szakantropológiai ismereteit összegezze. A tantárgy áttekinti, átismétli a kulturális antropológia tudománytörténetét, elméleteit és iskoláit (a meghatározó klasszikus antropológiai iskolák az evolucionizmustól a funkcionalizmuson és a kultúra és személyiség iskolán át a strukturalizmusig, illetve kritikai elméletek az etnometodológiától a posztmodern antropológián keresztül az orientalizmusig és a posztkolonializmusig). Válogatott szövegek, témák elemzése kapcsán bemutatja a kulturális antropológia ideológiáit, megközelítésmódjait, metodikáját.

Módszer: Az alapszakon megszerzett ismeretekre építő előadások, nagy hallgatói aktivitást és önálló munkát igénylő olvasó-szemináriumok, gyakorlati elemzések. A más szakok felől érkezők felzárkóztatása, később alapként elvárható ismeretanyag egységesítése. Antropológiai filmek bemutatása és megtárgyalása.

Kötelező olvasmányok:

Descola, P. – Lenclud, G. – Severi, C. – Taylor, A-C. A kulturális antropológia eszméi. Budapest (Századvég), 1993.

Eriksen, Thomas H. Kis helyek – nagy témák. Bevezetés a szociálandropológiába.

Budapest (Gondolat), 2006.

Ortner, Sherry. Az antropológia elméletei a hatvanas évektől. In Hofer Tamás – Niedermüller Péter (Szerk.): Nemzeti kultúrák antropológiai nézetben.

Tanulmánygyűjtemény. Budapest (MTA Néprajzi Kutató Csoport), 1988. 19-96. (= Kultúraelmélet és nemzeti kultúrák 2.)

Ajánlott olvasmányok:

Cocchiara, Giuseppe. Az örök vadember. A primitív világ jelenléte és hatása a modern kultúrára. Budapest, (Gondolat), 1964.

Herskovits, M. Kulturális antropológia. In Néprajzi szöveggyűjtemény, I. Budapest (ELTE), 1982. 187-197.

Leach, Edmund. Szociálintropológia. Budapest (Osiris), 1996. (Innen az elméleti fejezetek: 7-73.)

Lévi-Strauss, Claude. Az antropológia helye a társadalomtudományokban és az oktatásával felvetődő kérdések. In Claude Lévi-Strauss. Strukturális antropológia I. Budapest (Osiris), 2001. 264-290.

Wulf, Christoph. Az antropológia rövid összefoglalása. Budapest (Enciklopédia), 2007.

NPML05 Közgyűjteményi gyakorlat

A tantárgyat kötelező teljesíteni.

A tantárgy mérföldköve: MK-2. A mérföldkö a következő ösvényekhez tartozik:

[Néprajz mesterképzési szak](#)

Felelős tanszék: Néprajz-Kulturális Antropológia Tanszék

Felelős oktató: Pócs Éva

A tantárgy teljesítési feltételei:

- A tantárgyban gyűjtendő összesen: 10kr
- Kötelezően teljesítendő tárgyelem(ek): NPML0501 (10kr)

Tárgyeleme(i):

NPML0501 Közgyűjteményi gyakorlat

A tárgyelem teljesítésével megszerezhető kredit: 10kr

Kezelő tanszék: Néprajz-Kulturális Antropológia Tanszék

A tárgyelem teljesítésének feltétele: 10 kredit összegyűjtése.

A meghirdetett kurzusokra vonatkozó adatok:

- Várható kurzustípus: Gyakorlat
- Várható teljesítési mód: Gyakorlati jegy (ötfokozatú)
- Várható óraszám: szemeszterenként 40 óra
- A kurzusmeghirdetés várható ideje: minden félévben
- A tárgyelem kurzusait elsősorban a következő hallgatóknak ajánljuk: 3. szemesztereselek
- A tárgyelem kurzusait NEM ajánljuk a következő szemeszter előtt: 3. szemeszter
- A tárgyelem kurzusait NEM ajánljuk a következő szemeszter után: 4. szemeszter

Leírás:

Tantárgy leírása:

Kötelező közgyűjteményi, szakmai gyakorlat a tanszékkel egyeztetett néprajzi vagy megyei múzeumban, levéltárban, szakkönyvtárban, szervezett vagy egyéni módon.

A gyakorlat időtartama minimálisan két hét, amelyet egyben vagy két részletben is el lehet végezni, egy vagy két intézményben. A gyakorlat elsősorban az adattári

kutatásra irányul, az adattári kutatás módszertanába, lehetőségeibe vezeti be a hallgatót. A gyakorlat lehetőleg szorosan kapcsolódik a hallgató záródolgozatának témájához, ahhoz kapcsolódó adatgyűjtés, annak megírását segíti elő. A gyakorlat alatt a hallgató szoros kapcsolatban van témavezetőjével, folyamatosan konzultálni köteles vele mind az adatgyűjtésről, mind annak feldolgozásáról. A gyakorlatot a konzulens véleménye alapján a tanszékvezető igazolja.

Kötelező olvasmányok:

Bodó Sándor – Viga Gyula (Szerk.) Múzeumi arcképcsarnok. Budapest (Pulszky Társaság – Tarsoly Kiadó), 2002.

Fejős Zoltán (Szerk.) A Néprajzi Múzeum gyűjteményei. Budapest (Néprajzi Múzeum), 2000.

Ajánlott olvasmányok:

Selmeczi Kovács Attila – Szabó László (Szerk.). Néprajz a magyar múzeumokban. Budapest- Szolnok (Néprajzi Múzeum – Szolnok megyei Múzeumi Igazgatóság), 1989.

NPML06 Terepgyakorlat

A tantárgyat kötelező teljesíteni.

A tantárgy mérföldköve: MK-3. A mérföldkő a következő ösvényekhez tartozik:

[Néprajz mesterképzési szak](#)

Felelős tanszék: Néprajz-Kulturális Antropológia Tanszék

Felelős oktató: Nagy Zoltán dr.

A tantárgy teljesítési feltételei:

- A tantárgyban gyűjtendő összesen: 10kr
- Kötelezően teljesítendő tárgyelem(ek): NPML0601 (10kr)

Tárgyeleme(i):

NPML0601 Terepgyakorlat

A tárgyelem teljesítésével megszerezhető kredit: 10kr

Kezelő tanszék: Néprajz-Kulturális Antropológia Tanszék

A tárgyelem teljesítésének feltétele: 10 kredit összegyűjtése.

A meghirdetett kurzusokra vonatkozó adatok:

- Várható kurzustípus: Gyakorlat
- Várható teljesítési mód: Gyakorlati jegy (ötfokozatú)
- Várható óraszám: szemeszterenként 120 óra
- A kurzusmeghirdetés várható ideje: minden őszi félévben
- A tárgyelem kurzusait elsősorban a következő hallgatóknak ajánljuk: 3. szemesztereseik

Leírás:

Tantárgy leírása:

A kötelező terepmunka minimum egy hónapos önálló vagy szervezett néprajzi/etnológiai terepkutatás, lehetőleg a hallgató záródolgozatához igazodó témában. A terepmunkát a hallgató köteles megfelelő, a témavezető által

meghatározott módon dokumentálni, feldolgozni, a témavezetővel folytatott, folyamatos konzultáció mellett. A terepmunkát a dokumentáció bemutatása és egy szakmai beszámoló alapján, a témavezető véleménye alapján a tanszékvezető igazolja.

Kötelező olvasmányok:

Borsányi László. A megfigyelési technikák az etnológiai terepmunkában. Ethn. XC. 53-82. 1988.

Héra Gábor – Ligeti György. Módszertan. A társadalmi jelenségek kutatása. Budapest (Osiris), 2006.

Kontra Miklós. A terepmunkás dilemmái. BUKSZ, 1991. ősz, 3. évf. 3. szám: 362-366.

Küllös Imola (Szerk.). Az életrajzi módszer. Alkalmazása és eredményei a néprajzban és az antropológiában. Budapest, 1982. (= Documentatio Ethnographica 9.)

Ajánlott olvasmányok:

Krippendorf, K. A tartalomelemzés módszertanának alapjai. Budapest (Balassi), 1995.

Seidman, Irving. Az interjú mint kvalitatív kutatási módszer. Budapest (Műszaki Könyvkiadó), 2002.

NPML07 Szakdolgozat

A tantárgyat kötelező teljesíteni.

A tantárgy mérföldköve: MK-4. A mérföldkö a következő ösvényekhez tartozik:

[Néprajz mesterképzési szak](#)

Felelős tanszék: Néprajz-Kulturális Antropológia Tanszék

Felelős oktató: Vargyas Gábor Dr.

A tantárgy teljesítési feltételei:

- A tantárgyban gyűjtendő összesen: 20kr
- Kötelezően teljesítendő tárgyelem(ek): NPML0701 (20kr)

Tárgyeleme(i):

NPML0701 Szakdolgozat

A tárgyelem teljesítésével megszerezhető kredit: 20kr

Kezelő tanszék: Néprajz-Kulturális Antropológia Tanszék

A tárgyelem teljesítésének feltétele: 20 kredit összegyűjtése.

A meghirdetett kurzusokra vonatkozó adatok:

- Várható kurzustípus: Szakdolgozat
- Várható teljesítési mód: Szakdolgozat (öt fokozatú)
- Várható óraszám: szemeszterenként 0 óra
- A kurzusmeghirdetés várható ideje: minden tavaszi félévben
- A tárgyelem kurzusait elsősorban a következő hallgatóknak ajánljuk: 4. szemeszterese

Leírás:

SAKDOLOGOZAT

A szakdolgozat célja, hogy a jelölt a választott témakörben bizonyítsa szakirodalmi tájékozottságát, a szakirodalomhoz való kritikai viszonyát, valamint elemző, értékelő készségét.

Empirikus kutatás esetén bizonyítsa, hogy képes tudományos minőségű adatgyűjtésre, az adatok szakszerű feldolgozására, értékelésére, illetve mindezekből helyes következtetések levonására.

Tükrözi a hallgató tájékozódását a témára vonatkozó hazai és/vagy nemzetközi szakirodalomban, valamint szakmai ítélőképességét az eredmények elemző, kritikai és összegző áttekintése során.

A tényfeltárás és/vagy az értelmezés területén szakmailag értékelhető eredményt nyújt, és ilyen módon dokumentálható, hogy a hallgató elsajátította, és alkalmazni tudja a tudományterület fogalmi eszközeit és módszereit.

A diplomamunkának/szakdolgozatnak meg kell felelnie a szakmai közleményekkel kapcsolatban az adott tudományterületen támasztott formai

Követelményeknek is.

A szakdolgozati és diplomamunka témák meghatározásának módját, az értékelés általános szempontjait, a terjedelmet, a beadás határidejét a képzési programok valamint az intézményi szabályzatok előírásai tartalmazzák.

A szakdolgozat benyújtását nyilvános szakmai vita előzi meg, melyen a hallgató rövid előadásban ismerteti a szakdolgozat témáját, téziseit, a felhasznált forrásokat és szakirodalmat, a munka főbb eredményeit. A nyilvános szakmai vitán a hallgató válaszol a szakdolgozat témájában felmerülő kérdésekre, melynek minősítése határozza meg a szakdolgozati szeminárium osztályzatát.

A szakdolgozat formai kritériumai:

A szakdolgozat belső címlapján az alábbi adatoknak kell szerepelni:

A szakdolgozat címe, szerző neve, szakja, a konzulens oktató neve, beosztása, tanszéke, a szakdolgozat helye és a benyújtás éve.

A diplomamunka/szakdolgozat terjedelme legalább 100.000 n, amely nem foglalja magában a tartalomjegyzéket, a jegyzeteket, a bibliográfiát.

Illusztráció értékű ábrákat, képeket, hangzó anyagot, stb. mellékletben kell a megadott terjedelmen felül a dolgozathoz fűzni.

A diplomamunkát/szakdolgozatot két példányban kell a Tanulmányi Osztályra az ütemezésben megadott határidőig leadni. A témavezetőnek a diplomamunkát/szakdolgozatot elektronikus formátumban elkészítve is le kell adni.

A főszöveget követően kell elhelyezni a függelékeket (illusztrációkat),

A felhasznált irodalom és források jegyzékét. A mellékletekre, függelékekre, jegyzetapparátusra, bibliográfiára vonatkozóan terjedelmi megkötés nincs.

A szakdolgozatokat kizárólag A/4-es lapra lehet nyomtatni. A szöveg oldalformázásnak alábbi kritériumaival:

Margók: fenti, lenti, bal és jobb egyaránt 2,5 cm

Élőfej és Élőláb egyaránt 1,25 cm, Kötésmargó helye: balra

Betűtípus: Times New Roman CE; Betűstílus: Normal; Betűméret: 12

Igazítás: sorkizárt; Behúzás balra: 0 cm; jobbra: 0 cm;

Sorköz 1,5